

Predikan 3 sönd. i advent

2020-12-13

Predikan på distans

Kyrkoherde Sten Rydh

Evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige

Herrens vägröjare

I Guds, Faderns och Sonens och den Helige Andes, namn. Amen.

Bön: Käre himmelske Fader! Vi ber att du ville komma till oss med din Ande och ditt ord och liksom Johannes döparen vittna om syndernas förlåtelse. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. *Amen.*

Predikotext. Evangeliet 1:a årg. Matt. 11:2-10

2 Vid den tiden fick Johannes i fängelset höra talas om Kristi gärningar. Han sände då bud med sina lärjungar 3 och frågade honom: "Är du den som skulle komma? Eller ska vi vänta på någon annan?" 4 Jesus svarade dem: "Gå och berätta för Johannes vad ni hör och ser: 5 Blinda ser, lama går, spetälska blir rena, döva hör, döda uppstår och fattiga får höra glädjens budskap. 6 Salig är den som inte tar anstöt av mig."

7 När de hade gått, började Jesus tala till folket om Johannes: "Vad gick ni ut i öknen för att se? Ett strå som vajar för vinden? 8 Om inte, vad gick ni ut för att se? En man klädd i fina kläder? Nej, de som har fina kläder finns i kungapalatsen. 9 Så vad gick ni ut för att se? En profet? Ja, jag säger er: en som är mer än profet. 10 Det är om honom det står skrivet: Se, jag sänder min budbärare framför dig, och han ska bereda vägen för dig."

Predikan idag handlar om Herrens vägröjare, Johannes döparen. Om honom skrev redan profeten Malaki, cirka 500 år tidigare:

Se, jag ska sända min budbärare (ängel) och han ska bereda vägen för mig. Och Herren som ni söker ska plötsligt komma till sitt tempel, förbundets sändebud (ängel) som ni längtar efter. Se, han kommer, säger Herren Sebaot (Mal. 3 : 1).

Orden "min budbärare", "min ängel" är på hebreiska detsamma som profetens namn, Malaki. Under de 500 åren mellan gamla och nya testamentet uppstod många olika rörelser i Israel. De tolkade lagen på olika sätt, och vi känner väl till hur fariséerna och sadducéerna kom fram till tolkningar som starkt kritiserades av Jesus. Fariséerna förde fram människostadgar som hindrade frälsningen och sadducéerna förnekade uppståndelsen från de döda. Men det fanns också troende personer som höll fast vid löftena om Messias och som väntade på att Malakis profetia skulle gå i uppfyllelse. Malaki hade också sagt:

Men vem kan uthärda den dag då han kommer, och vem kan bestå när han visar sig? Han är som guldsmedens eld och som tvättarnas såpa. Han ska sätta sig likt den som smälter och renar silver. Han ska rena Levi söner, luttra dem som guld och silver så att de kan bära fram offergåvor åt Herren i rättfärdighet. (Mal. 4 : 2f).

Den som skulle komma var Johannes döparen. De som trodde på Bibelns ord kände också igen honom när han kom. I sin verksamhet förberedde han Jesu

framträdande genom att predika lag och evangelium. Vi delar därför in predikan i dessa delar.

1. Johannes döparen predikade lagen.
2. Johannes döparen predikade evangelium.
3. Johannes döparens ämbete fortsätter också idag.

1. Johannes döparen predikade lagen.

I evangelietexten betyder Jesus att Johannes döparen verkligen var den profet som Malaki förutsagt. Jesus säger:

Så vad gick ni ut för att se? En profet? Ja, jag säger er: en som är mer än profet. Det är om honom det står skrivet: Se, jag sänder min budbärare framför dig, och han ska bereda vägen för dig (v. 9f).

Precis som Malaki skrev kom Johannes med en sträng lagpredikan mot synden. Han var som "guldsmedens eld och som tvättarnas såpa". Han var som den som "smälter och renar silver". Det betyder att Johannes rakt på sak predikade lagens ord mot synden i alla dess former. Til fariséerna och sadducéerna sa han:

Huggormsyngel! Vem har visat er att ni ska fly den kommande vredesdomen? Bär då sådan frukt som hör till omvändelsen... Yxan är redan satt till roten på träden. Varje träd som inte bär god frukt huggs bort och kastas i elden (Matt. 3:7-10).

Och senare när Johannes predikade för kung Herodes bestraffade han kungen för att denne levde tillsammans med sin brors hustru. Detta ledde till att Johannes blev satt i fängelse och sedan avrättad. Herodes hustru övertalade dottern att begära Johannes huvud på ett fat, och Herodes var så svag att han gav efter för hennes ogudaktiga önskan eftersom han hade gett ett obetänksamt löfte till dottern.

Så var Johannes förkunnelse en predikan av lagen. Alla människor måste få höra Guds lag. Den finns också i både naturen och samvetet hos alla människor. Att sätta mänskliga stadgar över Guds ord måste strängt bestraffas med lagens ord. Att leva i strid med lagens ord om äktenskapet är en allvarlig synd. Johannes visste att han måste följa sin kallelse som en förkunnare av Guds lag utan att ta hänsyn till konsekvenserna. Därför fick han också lida döden för sin tros och bekännelses skull.

2. Johannes döparen predikade evangelium.

Malaki talade också om det evangelium som Johannes skulle förkunna. Om syndare som kommer till tro på Messias skrev Malaki:

De ska vara min dyrbara egendom, säger Herren Sebaot, den dag jag utför mitt verk. Jag ska förbarma mig över dem så som en man förbarmar sig över sin son som tjänar honom (Mal. 3:17). Men för er som vördar mitt namn ska rättfärdighetens sol gå upp med läkedom under sina vingor (Mal. 4:2). Han ska vända fädernas hjärtan till barnen och barnens hjärtan till deras fäder, så att jag inte kommer och viger landet åt förintelse (Mal. 4:6).

När folket gick ut till Johannes i öknen och bekände sina synder döpte han dem i vatten. Det var ett dop till omvändelse och syndernas förlåtelse. Johannes far, prästen Sakarias, sjunger i sin lovsång efter sonens födelse:

Och du, barn, ska kallas den Högstes profet, för du ska gå före Herren och bana väg för honom. Du ska ge hans folk kunskap om frälsningen, med förlåtelse för deras synder (Luk. 1:76f).

Somliga har felaktigt påstått att Johannes döparens dop inte var ett dop till syndernas förlåtelse och därför inte innehöll samma frälsning som det dop som Jesus instiftade i dop- och missionsbefallningen (Matt. 28:18-20). Men Bibelns ord är här tydliga och klara:

Johannes Döparen trädde fram i öknen och förkunnade omvändelsens dop till syndernas förlåtelse (Mark. 1:4).

Så finns det ingen innehållslig skillnad i Johannesdopet och dopet efter Kristi uppståndelse. Johannes döpte till syndernas förlåtelse. Det var därför han reagerade när Jesus kom till honom och ville bli döpt. Han visste ju att Jesus var *Guds lamm, som borttager världens synder* (Joh. 1:29). Inte skulle väl denne syndfrie, Messias själv, döpas av Johannes till syndernas förlåtelse? Det var ju Johannes själv, som var syndig och behövde döpas av Jesus. Men Jesus sa till Johannes: *Låt det nu ske. Det är så vi ska uppfylla all rättfärdighet* (Matt. 3:15). Jesus, den fullkomligt rättfärdige, döptes för vår skull. Han tog på sig alla våra synder och invigde så med sitt dop alla vatten till att bli en rening för alla människors synder. I dopet får därför alla som tror syndernas förlåtelse och evigt liv, också genom Johannes dop. Så fick också Johannes se den helige Ande i form av en duva sänka sig ner över Jesus och han hörde Faderns röst från himlen: *Han är min älskade Son. I honom har jag min glädje* (Matt. 3:17).

3. Johannes döparens ämbete fortsätter också idag.

Orden om Herrens vägröjare är också till för oss idag. Nya testamentets ämbete upphörde inte med Johannes döparen, Jesus själv och hans apostlar. Det är visserligen sant att Guds uppenbarelse avslutades då. Ingen ny uppenbarelse läggs till den heliga Skrift efter apostlarnas tid. När de på pingstdagen mottog den helige Ande i form av eldstungor var det Guds tecken att alla därefter skulle komma till tro endast genom profeternas och apostlarnas skrifter och inte genom några nya uppenbarelser eller tecken i senare tider. Jesus bad ju i sin översteprästerliga förbön för dem:

Men jag ber inte bara för dem, utan också för dem som kommer att tro på mig genom deras ord (Joh. 17:20).

Men kyrkans förkunnelse skulle inte tystna efter apostlarnas tid. Gud förordnade att herdar och lärare skulle insättas i Guds församling ända intill tidens ände. Det framgår klart av att Jesus i missionsbefallning säger till apostlarna:

Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar! Döp dem i Faderns och Sonens och den helige Andes namn och lär dem att hålla allt som jag befallt er. Och se, jag är med er alla dagar till tidens slut. (Matt.28:19f).

Hur skulle apostlarna kunna döpa och undervisa ända till tidens slut? De dog ju snart. Jesus talar alltså här om apostlarnas efterföljare, som kallas att fortsätta deras ämbete som herdar och lärare i kyrkan. Om dessa skriver aposteln Paulus:

Och han gav några till apostlar, andra till profeter, andra till evangelister och andra till herdar och lärare, för att utrusta de heliga till att fullgöra sin tjänst att bygga upp Kristi kropp (Ef. 4:11f).

Och Jesus uppmanar oss att bedja till skördens herre att han *sänder ut arbetare till sin skörd* (Luk. 10:2). Så skall Johannes döparens ämbete fortsätta också idag. Och Paulus skriver:

Hur ska de kunna tro på den som de inte har hört? Och hur ska de kunna höra om ingen predikar? Och hur ska några kunna predika om de inte blir utsända? (Rom. 10:14f).

Så skall det också i vår tid finnas sådana som kallas att i Johannes döparens och apostlarnas efterföljd vara kallade till predikoämbetet. Om detta ämbete säger vår bekännelse:

Om kyrkans ämbete lärs att ingen får undervisa, predika eller förvalta sakramenten offentligt utan en ordentlig kallelse (Augsburgska Bekännelsen, art. 14, öv. SR).

Alla kristna skall vittna om sin tro i det allmänna prästadömet som alla kristna har, båda barn och vuxna, män och kvinnor. Vi skall alla vittna om det som Johannes fick höra i fångelset, om Jesus och hans underbara gärningar:

Blinda ser, lama går, spetälska blir rena, döva hör, döda uppstår och fattiga får höra glädjens budskap (Matt. 11:5).

Och Petrus riktar följande ord till varje kristen:

Herren Kristus ska ni hålla helig i era hjärtan. Var ständigt beredda att svara var och en som ber er förklara det hopp ni har. Men gör det ödmjukt, med respekt och ett rent samvete, så att de som talar illa om ert goda levnadssätt i Kristus får skämmas för sitt förtal (1 Petr. 3:15f).

Men det offentliga ämbetet, prästämbetet, skall endast utövas av dem som blivit kallade och invigda. Bibeln lär att dessa män måste vara väl skickade att undervisa och att de först skall prövas. Biskopen Timoteus fick av Paulus förmaningen att inte vara för snabb med handpåläggning (1 Tim. 5:22) och Paulus skriver: *"Alla är väl inte apostlar? Alla är väl inte profeter? Alla är väl inte lärare?"* (1 Kor. 12:29). Denna omsorg om ämbetet är till för alla kristnas bästa. De skall veta att deras herdar och lärare verkligen är kallade av Gud och att de inte får bära fram något annat än Guds rena och klara ord.

Överallt där detta sker finns de rätta tecknen på Guds kyrka och församling. Det är en liten, föraktad hjord som inte kommer nya sensationella profetior, tecken och under. Nej, Kristi kyrka håller troget fast vid Johannes döparen dop i vatten till syndernas förlåtelse och hans trogna predikan om Kristus: "Se Guds lamm, som borttager världens synder". Det är detta lamm som är offrat för oss, Guds Son, sann Gud och sann människa. Han kommer också till oss i den heliga nattvarden med sin kropp och sitt blod till syndernas förlåtelse. Så försäkrar han oss om att lagen inte längre kan fördöma den som tror på Kristus. Så predikar Johannes döparen hos oss än idag. Amen.

Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt ord har tröstat, lärt, förmanat och varnat oss. Hans Helige Ande stadfäste ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan ordets görare, och så dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålamod intill änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre. **Amen.**